

ПРИВЕРНЕННЯ УВАГИ ДО ПРОБЛЕМИ ЗАБРУДНЕННЯ ПОВІТРЯ ЗАСОБАМИ МИСТЕЦТВА

Сучасний розвиток економіки та промисловості має негативний вплив на навколишнє середовище. Постійно в атмосферу викидається величезна кількість небезпечних речовин, котрі завдають шкоди живим істотам та матеріальним об'єктам.

Забруднення повітря відбувається за рахунок природних (пиліві бурі, виверження вулканів, пожежі в лісах та степах, руйнування гір, космічний пил та інше) та антропогенних (теплові електростанції, металургійні виробництва, видобуток і використання радіації, хімічна промисловість, всі види транспорту, виробничі та побутові відходи, використання хімічних засобів у сільському господарстві, побутове забруднення тощо) джерел [1]. А зараз в Україні внаслідок повномасштабного вторгнення агресора усе навколишнє середовище страждає ще більше.

Це – глобальна проблема, яка потребує вирішення на всіх рівнях і різними засобами. Адже від забруднення повітря страждає також і здоров'я населення. Величезна кількість людей передчасно помирають від хвороб, спричинених забрудненням повітря.

Наше життя у наших руках, і тому необхідно привертати увагу дедалі більшої кількості людей до цієї проблеми та спонукати до її вирішення, зокрема, засобами мистецтва.

Науковці з Університету Портсмута разом із дослідниками та практиками з Великої Британії, Кенії та Швеції працювали спільно з місцевими жителями неофіційного поселення Мукуру в Найробі (Кенія), щоб розробити ряд методів, включаючи розповідь, музику, образотворче мистецтво та театр, для вивчення розуміння забруднення повітря.

Одна з авторів дослідження, доктор Крессіда Бойер з Університету Портсмута, зазначає: «Вперше дослідження поставило мистецтво та гуманітарні методи в центр дослідження сприйняття забруднення повітря. Наше дослідження розширило межі між дисциплінами, між дослідженнями та діями, а також між експертами за освітою та експертами за досвідом. Працюючи з місцевими громадами, ми змогли виявити різні визначення забруднення повітря, різні уявлення про те, хто відповідальний за прийняття рішень, і загальну точку зору, що забруднення повітря не можна розглядати окремо від інших проблем, з якими стикаються жителі поселень» [2].

Група вчених в Кенії вирішила використати креативні методи, і це дало змогу дослідити проблему забруднення повітря за участі широкого

кола зацікавлених сторін. Ці методи дозволили включити місцеві знання та досвід у розуміння проблеми та дозволили почути голоси тих, хто живе з цією проблемою.

Ось деякі з них:

1) члени спільноти створювали цифрові історії, роблячи фотографії навколо Мукуру, які, зшиті разом і поєднані з їхнім голосом за кадром, розповідали історію забруднення повітря;

2) навчені громадські дослідники допомагали школярам створювати намальовані та/або письмові історії про їхній досвід забруднення повітря;

3) театральні вистави були представлені в ключових громадських місцях навколо Мукуру, зокрема на ринку, громадському центрі та футбольному полі, де глядачі могли висловлювати пропозиції щодо вирішення проблеми;

4) пісня «Mazingira» Мукуру Кінгза, текст якої пояснює проблеми забруднення повітря, лунала на національних радіо- та телевізійних станціях, які, за оцінками, охоплюють три мільйони людей.

Доктор Сара Вест, головна дослідниця Стокгольмського центру навколишнього середовища, каже: «Завдяки використанню цих методів ми отримали більш складне та тонке розуміння того, як забруднення повітря сприймається та розуміється в Мукуру. Проект також створив нові простори та форуми для діалогу та критичного осмислення теми забруднення повітря в громаді. Ми закликаємо інших дослідників, які бажають вирішувати багатофакторні проблеми, такі як забруднення повітря, використовувати поєднання якісних, залучених і творчих методів для взаємодії з широким колом зацікавлених сторін» [2].

Таким чином, забруднення повітря є серйозною проблемою, адже без нього людина здатна прожити не більше 5 хвилин. І якщо кожен буде допомати у вирішенні цієї проблеми, то ми зможемо більш вільно дихати. Мінімальні та поступові кроки ведуть до великих досягнень. І надзвичайна сила впливу мистецтва на глядача може сприяти приверненню уваги та спонукати до активних дій у цьому напрямку.

Список використаних джерел

1. Стан атмосферного повітря і неінфекційна захворюваність. Проблема-тика громадського здоров'я. Офіційний сайт ДУ «Вінницький обласний Центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»: веб-сайт. URL: http://cgz.vn.ua/problematika-gromadskogo-zdorovya/problematika-gromadskogo-zdorovya_455.html
2. How can music, dance and art help improve air pollution? University of Portsmouth: web-site. URL: <https://www.port.ac.uk/node/23791>